

BILDA SLAGKRAFTIGA REGIONER

Sverige behöver fler starka tillväxtregioner

ARGUMENT OCH RESULTAT

Förord

Den enskilt viktigaste frågan i diskussionen om framtida regioner är om de län som vi har idag har förmåga att bibehålla och stärka den framtida konkurrenskraften. Det handlar om förmåga att hantera de kollektiva och stödjande samhällsstrukturerna, t ex att stärka utbildningssystemet, genomföra större satsningar inom forskning och utveckling, satsa på infrastruktur och kollektivtrafik samt att säkra välfärden med en väl fungerande hälso- och sjukvårdsproduktion.

Räknar man bort de tre storstadslänen har Sveriges län ett genomsnittligt invånarantal som uppgår till 250 000. Ett problem för en liten region är att den i många fall inte har råd att bära egna kompetenser inom viktiga strategiska områden eller att man inte klarar att bemanna upp till den kritiska massa som krävs för att lösa en uppgift. Detta gäller i högsta grad inom hälso- och sjukvården. Problemen återspeglas även i det lapptäcke av utvecklingsinriktade organisationer som i många fall verkar inom en alltför liten region för att det skall vara försvarbart ur effektivitets- och kvalitetsperspektiv.

God välfärd och tillväxt går hand i hand. Sverige satsar årligen 10-tals miljarder kronor för olika offentliga tillväxtinsatser. På sikt behöver dessa resurser ges en tydligare territoriell inriktning. Den grundläggande idén med direktvalda regioner är att ansvar och resurser skall hänga ihop. Det måste därför finnas tillräckliga frihetsgrader att nyttja det regionala utvecklingskapitalet på grundval av lokala och regionala överväganden.

Stockholm i maj 2011

Håkan Sörman
VD Sveriges Kommuner och Landsting

Innehåll

Argument	4
Regionfrågan - ett led i att stärka landets konkurrenskraft	4
Sverige är ett stort land med liten befolkning	5
Regionaliseringen är en spegling av människors vardag	5
Samarbetet mellan nationell, regional och lokal nivå måste förbättras.....	5
Ny statlig länsindelning – nya statliga uppgifter?	5
Europa - den gemensamma utvecklingsarenan	6
Vården kräver större patientunderlag.....	6
Utformningen av det regionala mandatet pågår.....	6
Resultat - 10 år av regionalt självstyre.....	7
Sex svaga län blev två starka regioner	7
Regeringen ger Skåne och Västra Götaland MVG	8
Regionalt demokratiskt ansvar	8
Ökade resurser för regional utveckling	8
Nya arbetsformer och naturlig förankring.....	9
Kollektivtrafiken – ett verktyg för regional utveckling	9
Bättre planering av regional transportinfrastruktur	9
Regionerna driver på utvecklingen för bättre transporter.....	10
Regionerna tar ansvar för mellanrummen.....	10
Regionerna arbetar aktivt på den europeiska scenen	11
Regionen och utbildningsfrågorna	11
Vardagsgeografi och samhällsplanering	12
Den regionala kulturpolitiken samspelar med staten	12
Slutkommentar.....	13

Argument

Regionfrågan - ett led i att stärka landets konkurrenskraft

Sveriges tillväxt är summan av den tillväxt som skapas i landets samtliga regioner. Denna insikt kan anses trivial, men har stor betydelse för hur det regionala tillväxtarbetet bör organiseras och genomföras i praktiken. Under 2009 var Sveriges BNP ungefär 3 100 miljarder kronor. För svensk del har BNP ökat med i genomsnitt drygt 2 procent per år sett från 1970 fram till idag. Jämför man med länderna inom EU eller OECD är detta en relativt låg siffra även om vi under senare år hämtat in en del. Under samma tidsperiod har skillnaderna i regionernas bruttoregionprodukt (BRP) ökat, mycket beroende av att arbetskraften flyttar dit produktionsvärdena genereras.

Konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning är ledord i arbetet med att skapa starka regioner. För att Sverige skall fortsätta utvecklas i en positiv riktning är det viktigt att landets regioner aktivt medverkar och bidrar till utvecklingen. En viktig förutsättning för detta är att stärka den institutionella kapaciteten på regional nivå dvs. regioner med en stark ledningskapacitet, finansiella styrka och hög kompetens inom olika sakområden.

- Fler växande företag och ökad sysselsättning inom näringslivet är det överordnade målet för tillväxtpolitiken. En regionreform i Sverige syftar i första hand till att stärka tillväxtpolitiken och bidra till fler jobb och växande företag.

Sverige är ett stort land med liten befolkning

Sverige är ett stort land som är glest befolkat, en sanning som bekräftas av att cirka tre fjärdedelar av befolkningen i flertalet av EU:s medlemsländer bor i en region som är större än eller motsvarar stockholmsregionen. I relation till många OECD-länder har Sverige en konkurrensnackdel där en av de stora utmaningarna utgörs av att effektivisera utnyttjandet av gemensamma resurser.

- I en tid där regioner konkurrerar om att attrahera människor och företag ökar behovet av en internationellt konkurrenskraftig regional institution med ett tydligt tillväxtuppdrag. Sverige behöver fler starka regioner med förmåga att agera gränsöverskridande.

Regionaliseringen är en spegling av människors vardag

Antalet lokala arbetsmarknadsregioner (LA) i Sverige mer än halverades mellan 1970 och 2005. Från att ha varit 187 stycken blev de 75. Färska prognoser pekar mot ca 55 LA-regioner 2030. Utvecklingen innebär att de funktionella regionerna har blivit större. Det finns ett tydligt positivt samband mellan regionernas befolkningsstorlek och den procentuella sysselsättningstillväxten under samma tidsperiod.

- Människors och företags vardagsgeografi har ändrats i grunden de senaste 20-30 åren. För att möta framtida behov behöver frågor om kompetensförsörjning, transportinfrastruktur och kollektivtrafik hanteras i en större geografi.

Samarbetet mellan nationell, regional och lokal nivå måste förbättras

Staten har en tydlig roll i att utveckla en sammanhållen politik för tillväxt och utveckling. Statens samordningsförmåga på central nivå behöver förstärkas samtidigt som det regionala självstyrets mandat att samordna regionala intressen inom sitt ansvarsområde bör förstärkas och förtydligas. Den nuvarande organiseringen med tre olika modeller för det regionala utvecklingsansvaret är otillfredsställande¹.

- Regionbildning bidrar till en mer ändamålsenlig organisation hos statliga myndigheter. Det gynnar medborgare, företag och kommuner som är beroende av flera myndigheters beslut. En tydligare territoriell myndighetsindelning skapar också möjligheter för starka regionala ledningsnätverk.

Ny statlig länsindelning – nya statliga uppgifter?

2011 är ett avgörande år för regionfrågan. Utredningen om statens regionala förvaltning är mycket viktig för det fortsatta arbetet. Utredningens huvuduppdrag handlar om statens regionala organisation vilken förutom länsstyrelsen även innefattar ett 20-tal myndigheter med regional verksamhet. Om regeringen åstadkommer en tydligare statlig regional indelning utan att några nya regionbildningar sker finns det en risk att frågor som berör regional utveckling återsamlas i statlig regi.

¹ Länsstyrelser, regionala självstyrelseorgan, kommunala samverkansorgan.

- Det finns en utbredd uppfattning om att tillväxtfrågorna bör hanteras i en större geografi. Om inte landsting och kommuner förmår bilda starka regioner finns det en risk att staten vid en ny länsindelningsgrund samlar ansvaret för tillväxt och utvecklingsfrågor.

Europa - den gemensamma utvecklingsarenan

Internationellt samarbete är en naturlig och viktig del i det regionala utvecklingsuppdraget. Regionernas internationella arbete handlar till största delen om EU-frågor, men kommer på sikt också innebära ett bredare perspektiv. I kommissionen bereds viktiga beslut kring EU 2020, budget, sammanhållningspolitik, regionernas roll i forskningspolitiken, europeiska transportnätverk. Svenska regioner är idag aktiva parter i såväl formella som informella nätverk och strukturer.

- Tillväxt-, utvecklings-, och forskningspolitiska frågor formas alltmer i ett europeiskt sammanhang. Det är därför naturligt att regionerna är representerade i de forum där dessa frågor avhandlas.

Vården kräver större patientunderlag

Landstingen lägger idag hälften av sina resurser på det som brukar benämnas *specialiserad vård*. P.g.a. sin stora resursförbrukning är denna vårdform av särskilt stort intresse när det gäller kostnadseffektivitet och produktivitet. För att uppnå kostnadseffektivitet och kvalitet i en alltmer komplex verksamhet krävs större patientunderlag än idag. Internationella bedömningar, bl.a. i Norge och Danmark pekar på att ett befolkningsunderlag på minst 0,5-1 miljon krävs, d.v.s. ett invånarantal som idag endast Skåne, Västra Götaland och Stockholm lever upp till.

- Att planera och prioritera för hälso- och sjukvård och att klara investeringarna för specialiserad vård underlättas av en större geografi, då befolkningsunderlag och därmed skattekraft ökar.

Utformningen av det regionala mandatet pågår

Perioden 2011-2013 utgör ett unikt fönster för att lägga grunden för starka regioner i Sverige. Under denna period kommer ett flertal ”strukturpåverkande” policyområden formas och anpassas till den regionala nivåns rådande ambitioner. Om en ny regional karta för starka regioner ritas i närtid ges unika möjligheter att påverka inriktningen inom flera för den regionala utvecklingen viktiga områden. Exempel på områden är:

- regionernas roll i genomförandet av EU 2020
- utformningen av strukturfondsprogram efter 2013
- framtida planering av transportinfrastrukturåtgärder
- utformningen av nya kollektivtrafikmyndigheter
- regionalt uppdrag om kompetensplattformar

Resultat - 10 år av regionalt självstyre

Sex svaga län blev två starka regioner

Hur hade utvecklingen sett ut i Malmöhus-, Kristianstads-, Älvsborgs-, Göteborgs-, Bohus- och Skaraborgs län om inte regionbildningar genomförts i form av Region Skåne och Västra Götalandsregionen? Regionreformen i slutet av 1990-talet ändrade den administrativa organisationen och formerna för regionalt utvecklingsarbete i grunden i dessa två självstyrande regioner. Om inte en sådan reform hade genomförts kan man fundera på:

- Hur utvecklingen inom kollektivtrafiken sett ut i Skåne, samarbetet i starka sydsvenska kluster, Öresundssamarbetet? Förmågan att attrahera stora evenemang eller starka forskningsmiljöer som ESS² och MAX IV³ i Lund?
- Utvecklingen inom transportinfrastrukturområdet i Göteborg med omnejd? Samordning av insatser då finanskrisen var på väg att slå ut västsveriges fordonsindustri?
- Intresset från olika statliga sektorer att utveckla samverkansmodeller med regional nivå?

² European Spallation Source (ESS) är ett planerat flervetenskapligt forskningscenter baserat på världens mest kraftfulla neutronkälla.

³ MAX-lab är ett svenskt nationellt laboratorium som stödjer tre forskningsområden: Acceleratorfysik, forskning baserad på användandet av synkrotronstrålning och kärnfysik som använder energirika elektroner.

Regeringen ger MVG till Skåne och Västra Götaland

Fördelarna med regionalt självstyre har belysts av flera utredningar det senaste decenniet. Regionbildningen har inneburit ett tydligt politiskt forum för beslut, ansvar och förankring. Uppbyggnaden med direktvalt styre ger legitimitet och underlättar samordning. Den politiska förmågan att nå fram i för regionen viktiga frågor har visats sig inte minst i den senaste planeringsomgången av transportinfrastrukturen och i varselsamordnaruppdragen.

- Regeringen gav Skåne och Västra Götaland ett bra betyg när den föreslog att ansvarsfördelningen skulle permanentas:
”(...) landstingen har gjort betydande ansträngningar för att säkra den demokratiska legitimiteten i länet. Det som har hänt sedan landstingen tog över ansvaret för det regionala tillväxtarbetet har även till övervägande del varit positivt för den regionala utvecklingen i länen. Landstingen har utfört ett omfattande arbete såvitt det gäller RUP och de använder de statliga utvecklingsmedlen på ett tillväxtorienterat sätt”⁴

Regionalt demokratiskt ansvar

Erfarenheterna av Region Skåne och Västra Götaland visar att det är dags att lämna gårdagens ”uppifrån och ner organisation”. Uppbyggnaden med direktvalt styre ger legitimitet och underlättar samordning med lokal och nationell nivå. Utvecklingsmandatet har inneburit ett tydligt ansvarstagande och att en ny typ av regionpolitiker tar plats på en av tradition mycket tjänstemannadominerad arena. Resultaten från 10 års självstyre visar på ett utvecklat politiskt samspel mellan lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

- Ett ökat ansvarstagande för den egna utvecklingen är en grundsten i regionfrågan. Resultaten från Skåne och Västra Götaland visar tydligt att det demokratiska inflytandet har förstärkt och utvecklat den regionala tillväxtpolitiken.

Ökade resurser för regional utveckling

Beskattningsrätten ger muskler - Skåne och Västra Götaland har satsat betydligt mer resurser på regional utveckling än vad de tilldelats av staten. I Skåne och Västra Götaland handlar det om 140-400 mkr årligen i egna bidrag. Samverkansorganen i övriga delar av landet bidrar på motsvarande sätt med resurser som möjliggör ett starkare regionalt tillväxtarbete än när länsstyrelserna hade motsvarande roll.

- Regionbildning innebär att resurser från stat, kommun, landsting och EU kan samverka på ett nytt sätt under en gemensam hatt. Beskattningsrätten ger legitimitet och finansiell kapacitet som annars saknas i de splittrade organisationsformer som finns idag.

4 Prop. 2009/10:156 Regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Nya arbetsformer och naturlig förankring

Regioner och samverkansorgan har målmedvetet byggt upp kompetens och kapacitet som är avsevärt större och mer professionell än dess tidigare statlig motsvarighet. Av naturliga skäl är också förankringsarbetet med kommunal nivå effektivare samtidigt som arbetsformerna präglas av nytänkande och dynamik. Även utbytet och lärandet mellan regionerna i sakfrågor och policyfrågor har utvecklats.

- Det utökade politiska ansvaret för tillväxtfrågorna har bidragit till ökad kreativitet och kunskapsutveckling på regional nivå - även erfarenhetsutbytet och samarbetet interregionalt har stärkts.

Kollektivtrafiken – ett verktyg för regional utveckling

En enhetlig lösning på kollektivtrafiken har eftersträvat i Skåne och Västra Götaland. I Skåne har Skånetrafiken ansvar för kollektivtrafik inom regionen och även Öresundstrafiken. Skånetrafiken har genomfört gemensamma prissystem, utvecklat kollektivtrafiken så att arbetsmarknaden utvidgats och blivit mer dynamisk. Stora investeringar, inte minst i Öresundstrafiken, och ökad samordning har åstadkommit på ett sätt som inte skulle ha varit möjligt om kollektivtrafiken hade drivits i ett traditionellt länsbolag.

- Den regionala samordningen av infrastruktur och kollektivtrafik bidrar till regionförstoring och är en viktig drivkraft för sysselsättning och hållbar tillväxt.

Bättre planering av regional transportinfrastruktur

De långsiktiga infrastrukturplanerna styr hur statens pengar för infrastruktur används. Regionerna samordnar den långsiktiga infrastrukturplaneringen i länen och bevakar att viktiga prioriteringar finns med på agendan hos riksdag, regering och centrala myndigheter. Inför revideringen av investeringsplanerna efterlyste regeringen dessutom finansieringsformer som kan komplettera den statliga finansieringen. I diskussionen som följde medverkade Skåne och Västra Götaland aktivt för att nå tillfredställande lösningar.

- En stark regional och lokal vilja att lösa infrastrukturbehov resulterade t.ex. i det Västsvenska infrastrukturpaketet. Västra Götalandsregionen samordnade arbetet med att ta fram paketet. Finansieringen bygger bland annat på lokala och regionala bidrag samt trängselskatt.

Regionerna driver på utvecklingen för bättre transporter

Trafikverket har till regeringen lyft fram flera positiva effekter av regionernas arbete och den demokratiska förankringen av utvecklingsarbetet. Verket anser att Region Skåne och Västra Götalandsregionen medverkat till en ökad helhetssyn på transportförsörjning och att det finns en tydlig samverkan mellan kommunerna i dessa regioner.

- Regeringen delar Trafikverkets uppfattning och anser att det regionala inflytandet över infrastrukturplaneringen skall stärkas. För att möjliggöra denna utveckling behövs fler starka regioner som själva förfogar över utredningsresurser och finansieringskapacitet.

Regionerna tar ansvar för mellanrummen

En central uppgift för regioner och samverkansorgan är att driva en aktiv regional utvecklingspolitik. Lokala och regionala behov är ofta tvärssektoriella och komplexa när de skall kommuniceras med t.ex. olika sektorsmyndigheter eller departement. Kunskapen inom staten finns men den är ofta så organiserad att den inte förmår leverera en samlad bedömning.

Ju större och mer komplex en fråga är desto tydligare framträder svagheten. I dessa sammanhang får den regionala utvecklingsorganisationen ta ansvaret för att driva och samordna frågor som går utanför dess grundläggande mandat. Två exempelområden:

Regionala kompetensförsörjningsfrågor

När länsarbetsnämnderna försvann 2008 uppstod ett tomrum kring frågor om regionala prognoser för arbetsmarknaden och långsiktiga frågeställningar kring regional kompetensförsörjning. I statens frånvaro har regionerna successivt tagit ett större ansvar kring dessa frågor. När finanskrisen svepte in och gav stora återverkningar regionalt mobiliserades den regionala nivån på eget initiativ samt via regeringens varselsamordningsarbete. Regeringen bekräftade behovet av en samlad regional kompetens på området när uppdraget att bygga upp kompetensplattformar gick till regioner/samverkansorgan 2009/2010.

Innovation och klusterutveckling

Samhället stödjer på olika sätt utvecklingen av företagssamarbeten i kluster och innovationssystem. Ur ett regionalt perspektiv finns det mycket att vinna på att få en bättre överensstämmelse med inriktningen av den regionala näringspolitiken och de stödstrukturer som finns för innovation i regionen. Det är därför naturligt att regionerna successivt tar på sig en samordnande roll. I Västra Götalandsregionen har detta t.ex. lett fram till en tydligare koppling mellan regionala styrkeområden inom näringslivet och offentliga satsningar på innovationsstöd. Skåne driver på motsvarande sätt innovationsfrågorna i ett utvecklat samspel med akademien, statliga myndigheter och näringslivet. I båda fallen handlar det om att en region kan gå in och påtagligt styra inriktningen i frågor där regionen själv inte nödvändigtvis förfogar över alla verktyg och styrmedel.

Innovation för tillväxt

Innovation för tillväxt

Projektet drivs av Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA, i samverkan med Svenskt Näringsliv, Tillväxtverket och Vinnova.

Projektets vision är att Sverige skall bli världens bästa miljö för innovation. Under hösten 2011 presenterar projektet ett antal förslag som underlag för regeringens innovationsstrategi.

Regionerna synliggör innovationsarbetet

Innovation för tillväxt driver en regional dialog som syftar till att synliggöra allt det innovationsarbete som pågår i landets regioner samt verkar för kunskapsöverföring regioner emellan.

Merparten av landets regioner har medverkat i dialogen. Resultat från genomförda regionala dialoger används för att bygga underlag till en nationell innovationsstrategi.

Regionerna arbetar aktivt på den europeiska scenen

Internationellt samarbete är en naturlig och viktig del i det regionala utvecklingsuppdraget. Regionernas internationella arbete handlar till största delen om EU-frågor. I kommissionen bereds viktiga beslut kring EU 2020, budget, sammanhållningspolitik, regionernas roll i forskningspolitiken, europeiska transportnätverk m.m.

- Tillväxt-, utvecklings-, och forskningspolitiska frågor formas alltmer i ett europeiskt sammanhang. Det är därför naturligt att regionerna är representerade i de forum där dessa frågor avhandlas. Det aktiva regionala deltagande som vi ser växa fram vore inte möjligt om Sverige valt att ”låsa in” det regionala utvecklingsansvaret i en statlig organisation.

Regionen och utbildningsfrågorna

På senare tid har det blivit allt tydligare att regionerna kan spela en viktig roll i relationen till utbildningssystemet. Dagens gymnasieskolor, vuxenutbildningen och de eftergymnasiala utbildningarna har under senare år fått allt starkare koppling till behoven på arbetsmarknaden och till närliggande näringslivskluster. Den regionala nivån blir därför ofta den naturliga knutpunkten, snarare än de enskilda kommunerna. Successivt växer det fram olika gymnasiecollege inom teknik, vård och omsorg samt service. Gemensamt för dem, utöver sina unika profiler, är att de har hela regionens som upptagningsområde. Ofta sker utformningen av utbildningarna i dialog med olika branscher och företag i en region. De nya yrkeshögskolorna som nu etableras runt om i landet har regionerna som bas för rekrytering och profilering.

- Regionerna bedriver ett aktivt arbete med syfte att få bättre matchning mellan näringslivets behov och utbudet av utbildningar i regionen. Utmaningarna inom kompetensförsörjningsområdet är stora och den regionala nivån kommer att få en allt mer betydelsefull roll i dessa frågor.

Vardagsgeografi och samhällsplanering

Erfarenheterna från arbetet med regionala utvecklingsstrategier visar att det finns olika regionstrategiska frågor där samarbete mellan region, stat och kommun gagnar helheten. Det kommunala planeringsperspektivet är många gånger för avgränsat för de aktiviteter som planeringen påverkar. Detta är ett starkt argument till varför det regionala perspektivet behövs i den kommunala planeringen. Under de senaste åren har dessa tankar fått ett mer praktiskt genomslag i det regionala utvecklingsarbetet.

- Region Skåne har samlat kommunerna för att få tillstånd en gemensam planering av frågor som bostäder, utbildning, pendlingsmönster och därigenom tydligare knutit ihop regionala perspektiv med kommunernas översiktsplaner.
- Region Skåne har även initierat ett planeringsarbete kring lokalisering av European Spallation Source (ESS) i Lund. Frågeställningarna kretsar kring kommunikationer, utbildning, arbetskraft, konferensanläggningar, bostäder, mark för företagsetableringar.

Den regionala kulturpolitiken samspelar med staten

De senaste årens utveckling av den nationella kulturpolitiken och dess samspel med regionala insatser på kulturområdet har i stor utsträckning inspirerats av den sk. Västra Götalandsmodellen. Redan 2001 ledde diskussioner fram till en överenskommelse om inriktningen av såväl de statliga som regionala insatserna på kulturområdet mellan Statens Kulturråd och Västra Götaland. Västra Götaland är idag en av Sveriges ledande kulturregioner - genom målmedveten satsning och landets största regionala kulturbudget har kulturen fått en tydlig roll i samhällslivet. En framgångsrik regional kulturpolitik förutsätter en ökad samverkan mellan kommuner, region, kulturliv och civilsamhälle. Denna utmaning i kombination med att anlägga ett mer strategiskt och visionsinriktat arbete har vitaliserat kulturpolitiken och skapat mer av tvärssektoriella möjligheter.

- Den nya samverkansmodellen som införts inom kulturpolitiken innebär att ytterligare ett politikområde bejakar tanken om ett utvecklat samspel mellan staten och den regional nivå. Men detta förutsätter också en utvecklad förmåga till regionalt samspel hos de ansvariga statliga kulturmyndigheterna. Kulturutredningens förslag om en ny förvaltningsorganisation inom kulturområdet kan ses som en pendang till regionaliseringen.

Slutkommentar

Sveriges Kommuner och Landsting vill se större folkvalda regioner med ansvar för både sjukvård och regional utveckling i hela landet. De regionala utvecklingsfrågorna har stor betydelse för regionens medborgare och företag. Människor reser dagligen över kommun- och länsgränser och beslut gällande infrastruktur, kollektivtrafik, sysselsättning och kompetensutveckling bör därför fattas inom ett större område. Detsamma gäller för satsningar inom miljö, näringslivsutveckling och kultur där regionerna ges en mer framskjuten roll och där utrymmet för de regionala prioriteringarna ökar.

För att Sverige skall fortsätta utvecklas i en positiv riktning är det viktigt att landets regioner aktivt medverkar och bidrar till tillväxt och utvecklingen. En viktig förutsättning för detta är att stärka den institutionella kapaciteten på regional nivå dvs. regioner med en stark ledningsförmåga, finansiell styrka och hög kompetens inom olika sakområden. En regionreform syftar till att stärka tillväxtpolitiken och bidra till fler jobb och växande företag i hela Sverige. Men det handlar också om att staten måste samordna sin regionala indelning bättre. Det är nödvändigt för en effektiv statlig styrning och för samspelet med lokala och regional nivå.

I drygt ett decennium har Region Skåne och Västra Götalandsregionen bedrivit ett regionalt självstyre med ansvar för hälso- och sjukvård och regional utveckling. Erfarenheterna från de båda regionerna är över lag mycket goda. Regionbildningen i Skåne och Västra Götaland har inneburit ett tydligt politiskt forum för beslut, ansvar och förankring – en roll som bl.a. underlättar samspelet med näringslivet. Regionerna har under senare år blivit föregångare inom flera av sina ansvarsområden. De har också - i kraft av sitt mandat och i samspel med nationella myndigheter - påverkat utformningen av den nationella politiken inom områden som har betydelse för den regionala utvecklingen.

Sverige behöver fler starka tillväxtregioner

Argument och resultat

Den enskilt viktigaste frågan i diskussionen om framtida regioner är om de län som vi har idag har förmåga att bibehålla och stärka den framtida konkurrenskraften. Det handlar om förmåga att hantera de kollektiva och stödjande samhällsstrukturerna, t ex förmågan att stärka utbildningssystemet, genomföra större satsningar inom forskning och utveckling, satsa på infrastruktur och kollektivtrafik samt att säkra välfärden med en väl fungerande hälso- och sjukvårdsproduktion. I rapporten redovisas argument för regionfrågan sett ur ett tillväxtperspektiv tillsammans med erfarenheter och resultat av regionalt självstyre.

Upplysningar om innehållet
Klas Danerlöv, klas.danerlov@skl.se
Bo Per Larsson, boper.larsson@skl.se

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2011
ISBN/Bestnr: 978-91-7164-676-7
Text: Klas Danerlöv

Beställ eller ladda ned på www.skl.se/publikationer eller på telefon 020-31 32 30. ISBN 978-91-7164-676-7